

Valtionavustushakemuksen käsittelyn viivästytminen

KANTELU

Kantelija on oikeuskanslerille 18.2.2024 osoittamassaan kantelussa arvostellut maa- ja metsätalousministeriön erätalousyksikön toimintaa riistanhoitoyhdistyksen ministeriölle toimittaman hankehakemuksen käsittelyssä.

Kantelun mukaan riistanhoitoyhdistys oli 10.2.2022 toimittanut ministeriölle hankehakemuksen tiealueiden läheisyydessä metsästämistä koskevan koulutuksen järjestämiseksi, mutta ministeriö ei ollut vielä kantelun tekohetkeen mennessä ratkaissut asiaa. Hanke oli ollut tarkoitus toteuttaa 1.9.2022 - 31.12.2023.

Kantelija oli kertomansa mukaan soittanut ministeriöön joulukuussa 2022, jolloin saadun tiedon mukaan hankehakemus olisi ollut tulossa käsittelyyn vuonna 2023 heti vuodenvaihteen jälkeen. Kantelija oli edelleen tiedustellut hakemuksen käsittelyn tilannetta syyskuussa 2023, jolloin hänelle oli ilmoitettu, ettei hakemusta ollut käsitelty ministeriön kiireiden vuoksi.

SELVITYS

Maa- ja metsätalousministeriö on 26.11.2024 antanut asiasta apulaisoikeuskanslerin siltä pyytämän selvityksen.

RATKAISU

Ministeriön asian käsittelystä antama selvitys

Maa- ja metsätalousministeriön selvityksen mukaan kantelussa mainittu riistanhoitoyhdistys oli siinä todetuin tavoin hakenut avustusta kantelussa kuvattuun hankkeeseen 10.2.2022 päivätyllä hakemuksella. Hakemus oli 11.2.2022 kirjattu ministeriön asianhallintajärjestelmään ja siirretty ministeriön luonnonvaraosaston erätalousyksikön käsiteltäväksi.

Kantelija oli joulukuussa 2022 tiedustellut puhelimitse hankehakemuksen käsittelyn tilannetta, jolloin erätalousyksikön virkamies oli kertonut asian käsittelyn alkavan vuodenvaihteen jälkeen. Kantelija oli uudestaan tiedustellut hankehakemuksen tilannetta 1.9.2023 ministeriön erätalousyksikön henkilöstön vieraillessa Varsinais-Suomen alueellisen riistaneuvoston luona. Kantelijalle oli tuolloin kerrottu hakemuksen käsittelyn viivästymisestä ja sen syistä.

Oikeuskanslerinviraston esittelijän pyydettyä ministeriöltä 27.5.2024 tietoja asian käsittelyn etenemisestä oli kantelijaa 28.5.2024 informoitu hakemuksen ottamisesta käsittelyyn. Kantelijalle oli pahoiteltu asian viivästymistä ja kerrottu sen aiheutuneen erätalousyksikön työtilanteen ruuhkautumisesta. Hakemukseen oli 29.5.2024 annettu kielteinen päätös, joka oli vielä samana päivänä lähetetty kantelijalle.

Maa- ja metsätalousministeriö on selvityksessään myöntänyt, ettei hakemusta ollut käsitelty riittävän joutuisasti. Se on ilmoittanut, että asioiden viivytyksettömyyden käsittelyyn kiinnitetään vastaisuudessa enemmän huomiota.

Ministeriön menettelyn arviointi

Perustuslain 21 §:n 1 momentin mukaan jokaisella on oikeus saada asiansa käsitellyksi asianmukaisesti ja ilman aiheetonta viivytystä lain mukaan toimivaltaisessa tuomioistuimessa tai muussa viranomaisessa.

Hallintolain 7 §:n 1 momentin mukaan asiointi ja asian käsittely viranomaisessa on pyrittävä järjestämään siten, että hallinnossa asioiva saa asianmukaisesti hallinnon palveluita ja viranomainen voi suorittaa tehtävänsä tuloksellisesti.

Hallintolain 23 §:n 1 momentin mukaan asia on käsiteltävä ilman aiheetonta viivytystä. Hallintolakia koskevan hallituksen esityksen ([HE 72/2002 vp](#), s. 73) mukaan hyvään hallintoon on katsottu kuuluvan, että asiat tulee käsitellä asian laatu ja siihen vaikuttavat olosuhteet huomioon ottaen kohtuullisessa ajassa.

Asiasta käytettävissä olevien tietojen perusteella riistanhoitoyhdistyksen valtionavustushakemuksen käsittelyyn kului runsaat kaksi vuotta ja kolme kuukautta. Asia oli lopulta ratkaistu 29.5.2024 vain kaksi päivää sen jälkeen, kun asian käsittelyn edistymistä oli tiedusteltu oikeuskanslerinvirastosta. Ministeriön antamasta selvityksestä ei käy ilmi, että asialle olisi ennen oikeuskanslerinviraston tiedustelun saapumista tehty mitään.

Ministeriö on selvityksessään tuonut esiin, että sen erätalousyksikkö vastaa ministeriössä metsästykseseen ja vapaa-ajan kalastukseen liittyvistä asioista, jotka usein polarisoituneina aiheina kuluttavat huomattavasti resursseja. Selvityksen mukaan yksikössä on kolme vakinaista ja kaksi määräaikaista virkamiestä hoitamassa metsästykseseen, riistanhoitoon ja riistanhoitoyhdistystoimintaan liittyviä asioita, ja yksikköön tulee huomattava määrä kansalaisten yhteydenottoja, kysymyksiä ja tietopyyntöjä, minkä lisäksi esimerkiksi suurpetokonfliktiin liittyvät kysymykset työllistävät sitä erittäin paljon. Tilanne asiaa käsiteltäessä oli ministeriön mukaan ollut lisäksi sikäli poikkeuksellinen, että yksikön työtilanne oli ollut kiireinen ja asian vastuuesittelijä oli vaihtunut helmikuussa 2022 ja vielä toisen kerran kesäkuussa 2023.

Laillisuusvalvontakäytännössä on vakiintuneesti todettu, että viranomaisen tulee huolehtia tehtävien asianmukaisesta hoitamisesta myös niissä tilanteissa, kun resurssit ovat niukat taikka asioiden käsittely jostain muusta syystä ruuhkaantuu. Ministeriön selvityksessään esiin tuoma ei oikeudellisesti hyväksyttävällä tavalla selitä asian käsittelyn viipymistä. Selvityksessä ei ole tuotu ilmi mitään sellaisessa kysymyksessä olleeseen asiaan liittyviä poikkeuksellisia tekijöitä, jotka selittäisivät asian käsittelyaikaa. Asia ei vaikuta myöskään siinä annetusta päätöksestä ilmenevän perusteella olleen poikkeuksellisen suuritoinen tai vaikea ratkaistava.

Johtopäätös ja toimenpide

Maa- ja metsätalousministeriö ei arvioni mukaan ole käsitellyt kysymyksessä olevaa hakemusta hallintolaissa edellytetyin tavoin ilman aiheetonta viivytystä. Pidän asian käsittelyyn kulunutta aikaa kohtuuttomana.

Kiinnitän kerrotun vuoksi maa- ja metsätalousministeriön huomiota valtionavustushakemusten viivytyksettömyyden käsittelyyn.

Tämä asiakirja on allekirjoitettu sähköisesti.

Apulaisoikeuskanslerin sijainen

Petri Martikainen

Esittelijä

Susanna Huhtamäki